

Voorwoord

Om alle leden op de hoogte te houden van de ontwikkelingen binnen de PvdA in Midden-Drenthe wordt iedere twee maanden een Nieuwsbrief gestuurd. Dit is al weer Nieuwsbrief nummer vier met informatie van het bestuur en van de fractie. Bestuurslid Betty Hoogeveen schreef in de vorige Nieuwsbrief over Wiardi Beckman; in dit nummer verhaalt ze van een der oprichters van de PvdA, Koos Vorrink.

De volgende Nieuwsbrief verschijnt eind juni.

Van het bestuur

door Cor Onderwater (voorzitter)

Terugblik ALV 22 maart 2023

Ik verheug me altijd op onze Algemene Leden Vergadering (ALV). Een ontmoeting met partij genoten en als bestuur delen wij dan graag met jullie het wel en wee van onze vereniging. We kijken terug op een succesvolle ALV. Er waren 60% (van 10 >16 leden) meer leden aanwezig dan op de ALV in december. Het bestuur is hoopvol gestemd over een voortzetting van deze stijging en blijft zich inspannen voor een boeiende agenda. Mocht je suggesties hebben voor de bespreking van een actueel thema, dan horen wij dit graag. Naast de huishoudelijke onderwerpen, met o.a. nieuws van de fractie, het jaar- en financiële verslag, was er een boeiende en leerzame presentatie van Leo Hendriks, voormalig directeur van de WMD. Met als onderwerp de toekomst van onze drinkwatervoorziening, met aansluitend gelegenheid om vragen te stellen en met Leo in gesprek te gaan. Is er voor de toekomst nog voldoende schoon en betaalbaar drinkwater? En wat wordt er van ons als consument verwacht? En natuurlijk niet te vergeten: van de politiek.

Help je ons mee?

Aansluitend bij de al bestaande samenwerking met GroenLinks in Midden-Drenthe staat voor komend najaar weer een gezamenlijke bijeenkomst met GroenLinks op het programma. Afgelopen najaar hebben we het onderwerp "Toekomst van landbouw en natuur" besproken. De beide besturen denken nu na over een onderwerp voor komend najaar. Graag nodigen wij je uit om mee te denken. Heb je suggesties voor een onderwerp, laat het ons weten!

Vacature campagnecoördinator

Het bestuur is op zoek naar één of meer leden die de functie campagnecoördinator willen gaan vervullen. Zoals in ons inmiddels vastgestelde werkplan 2023 is beschreven wil het bestuur de zichtbaarheid van onze partij graag vergroten. Daarbij hebben wij de hulp van jullie nodig.

Wat ga je doen?

Coördineren van de campagnes rondom de verkiezingen.

Meedenken en invulling geven aan het vergroten van de zichtbaarheid van de PvdA in Midden-Drenthe het hele jaar door. O.a. door successen te communiceren.

Als coördinator ben je contactpersoon voor het landelijk bureau.

Je doet het niet alleen! Bij de laatste verkiezingen hebben 17 leden meegeholpen. Het is een leuke klus om elkaar te inspireren en soms ook gewoon uit te voeren met elkaar.

Heb je vragen, dan horen wij die graag.

door *Tineke Posthoorn (raadslid)*

Wanneer je in de gemeenteraad zit houd je je met veel verschillende zaken bezig. Bijvoorbeeld met de nieuwe omgevingswet of het beleid rondom Veiligheid, Toezicht en Handhaving. Belangrijke zaken en dit moet voor inwoners goed geregeld zijn. Maar we houden ons ook bezig met dingen waar inwoners in het contact met de gemeente tegenaan lopen. En dat kan soms raar gaan. Bijvoorbeeld in Spier.

In 1989 is het viaduct bij Spier over de A28 verplaatst naar de huidige plek. In het verleden bevond het viaduct zich iets verder noordelijk. Omdat het Dwingelderveld door deze ingreep minder makkelijk te bereiken is voor wandelaars, is op nadrukkelijk verzoek van de inwoners van Spier een wandelpad aangelegd langs het nieuwe talud. Dit pad is in eigendom van de gemeente Midden-Drenthe (toen nog gemeente Beilen). Het pad komt uit bij het talud van het viaduct en via een trappetje komen de wandelaars uit op het fietspad over het viaduct. Hierdoor is het Dwingelderveld weer makkelijk te bereiken. Vorig jaar was het trappetje aan onderhoud toe. Dorpsbelangen Spier heeft gevraagd aan de gemeente Midden-Drenthe om dit onderhoud uit te voeren.

Tot zover niets aan de hand, ware het niet dat er naar aanleiding van deze vraag een discussie rondom het eigenaarschap van het trappetje is ontstaan. De gemeente kan niets vinden in het archief en verwijst naar de provincie en de provincie (eigenaar van het talud) geeft aan dat het illegaal is om een trappetje op een talud aan te leggen. Vervolgens heeft de provincie, zonder overleg met inwoners en gemeente, het trappetje verwijderd en toen zaten de inwoners van Spier zonder.

Dat was natuurlijk een merkwaardige gang van zaken: je vraagt om onderhoud van een trappetje en het gevolg is dat het trappetje wordt verwijderd. Wij hebben hier vragen over gesteld, eerst schriftelijk en daarna ook nog mondeling, want het was niet zomaar opgelost. Uiteindelijk is er na een half jaar een nieuwe trap gemaakt tegen het talud bij Spier. We zijn blij dat de inwoners van Spier weer gemakkelijker op het Dwingelderveld kunnen komen.

“Het trappetje van Spier”

door Betty Hoogeveen-Bastiaans, bestuurslid.

Koos Vorrink, de eerste voorzitter van de PvdA (1891 – 1955)

In de voorgaande Nieuwsbrief stond een artikel over Wiardi Beckman. Een tijdgenoot van hem was Koos Vorrink, eveneens een zeer interessante man uit de geschiedenis van onze partij.

Jeugd en tijd voor de oorlog

Koos Vorrink is geboren in Vlaardingen. Hij ging daar naar de ULO en werd onderwijzer. In zijn kweekschoolperiode was hij secretaris van de Kwekelingen Geheel Onthouders Bond (KGOB). Bij zijn KGOB-lidmaatschap en daarna ook bij zijn socialisme ging het Vorrink om de verdediging van geestelijke en zedelijke waarden, die hij door de moderne kapitalistische maatschappij bedreigd achtte. Hij was een godsdienstig man. Het socialisme definieerde hij als praktisch christendom. Dat bleef het verdere politieke leven van Vorrink bepalen. In 1920 ging hij werken voor de AJC, de socialistische jeugdbeweging. Hij werd daar landelijk voorzitter van en schreef er talloze brochures voor. Van 1934 tot 1946 was hij voorzitter van de SDAP en vanaf 1935 ook Eerste Kamerlid voor de SDAP, samen met o.a. Wiardi Beckman.

Vorrink en de illegale pers

Vorrink legde zich absoluut niet neer bij de bezetting door de Duitsers. Hij probeerde al snel na de capitulatie een verzetsblad op te zetten om tegenwicht te bieden aan de nazipropaganda en om de sociaaldemocratische waarden uit te blijven dragen. Toen hij in contact kwam met de maker van het eerste Nederlandse verzetsblaadje 'Nieuwsbrief van Pieter 't Hoen', Frans Goedhart, sloegen zij de handen ineen. Zij richtten de verzetskrant 'Het Parool' op en vonden o.a. Wiardi Beckman, Oscar Mohr en Lex Althoff bereid om mee te werken daaraan. In maart 1942 trok hij zich echter terug uit 'Het Parool'. Hij kon zich niet verenigen met de felle kritiek die Goedhart uitte op de vooroorlogse toestanden. Vorrink vond dat de illegale pers zich moest beperken tot bestrijding van de bezetter. Hij richtte toen alsnog een eigen illegaal blad op, 'Het Verzet'. Daarnaast zette hij zich er ook voor in om de oude aanhang van de SDAP zoveel mogelijk bijeen te houden, door clandestiene bijeenkomsten voor hen te organiseren en hen daarop toe te spreken.

Contact met Engeland

Vorrink was ook op andere manieren actief in het verzet. Hij probeerde op verschillende manieren contact te krijgen met de regering in Londen om die te informeren over de situatie in Nederland. Dat contact was vooral in de eerst 3 jaar van de bezetting heel moeilijk. Agenten hadden vaak ofwel geen goede zendverbinding, of werden al snel opgepakt. Contact met de Nederlandse regering in ballingschap in Londen was voor hem belangrijk met het oog op de situatie na de oorlog. Koningin Wilhelmina en de ministers waren zich ervan bewust dat er voor de verhoudingen binnen het koninkrijk een nieuwe structuur en vorm zou moeten komen, en dat ook de bestuurlijke situatie in Nederland anders moest worden. De leidende politici van de verschillende (op dat moment illegale) politieke partijen in Nederland, zeker ook Koos Vorrink, hadden daar allen hun eigen ideeën over en wilden daar invloed op uitoefenen. Vorrink had in 1941 zeer moeizame gesprekken met de leiders van de Ordedienst. Deze Ordedienst (de OD) was een organisatie, ontstaan vanuit de politiek traditionele en militaire hoek, die zicht richtte op herstel en handhaving van de orde na de bevrijding. Daarnaast waren leden ervan ook actief met concrete verzetsacties. Zij wilden samenwerken met politici en met andere organisatie en kwamen ook bij Vorrink. Hij verdacht hen er echter van dat zij een min of meer totalitair systeem wilden opleggen en de meer linkse groepen wilden 'inpakken' of buitensluiten. Een aantal mensen binnen de OD daarentegen was bang dat de socialisten gebruik wilden maken van chaos na de bevrijding, om zo een revolutie te ontketenen. Dit met in het achterhoofd nog de acties van Troelstra ... Toen Vorrink via deze OD vanuit Londen het verzoek kreeg om te proberen daarheen te komen ging hij er niet op in. Zijn slechte relatie met de OD heeft daarbij zeker een rol gespeeld. Bovendien vond hij, dat hij in Nederland niet gemist kon worden.

No. 4, 29 april 2023

1891-1955

Koos Vorrink
de vergeten man

Het Nationaal Comité, verraad en gevangenschap

In 1942 was Koos Vorrink wel – samen met partijgenoot Willem Drees - betrokken bij de oprichting van een 'Nationaal Comité' van politici en zakenmensen, die plannen maakten voor een overgangsregering voor na de nederlaag van de Duitsers, met daarbij de Ordedienst als organisatie voor de ordehandhaving. Vorrink was in het algemeen zeer voorzichtig. Toch liet ook hij zich om de tuin leiden door één van de gevaarlijkste infiltranten van de Duitse Sicherheitsdienst, Anton van der Waals. Deze wist zijn vertrouwen te winnen. Het gevolg was dat de SD via Vorrink een hele lijst met namen en veel geheime informatie in handen kreeg en dat Vorrink op 1 april 1943 werd gearresteerd. Ook veel andere betrokkenen bij het Nationaal Comité werden opgepakt. Zij werden vastgezet in de Polizei- und Untersuchungsgefängnis in Haaren. Daar werden ze goed behandeld. Waarschijnlijk hadden de Duitsers het idee dat ze deze belangrijke mensen nog wel eens zouden kunnen ruilen met nazi's die gevangen zaten. In april 1944 werd Vorrink toch nog afgevoerd naar concentratiekamp Sachsenhausen, bij Hamburg. Hoewel de omstandigheden daar het laatste oorlogsjaar steeds slechter werden, overleefde hij het kamp en keerde hij na de bevrijding terug naar Nederland.

Het vervolg

Na de bevrijding werd Koos Vorrink aangesteld om de zuivering van foute Nederlanders in goede banen te leiden. Als regeringsgemachtigde in algemene dienst moest hij misstanden tegengaan. Ook werd hij nog voorzitter van een commissie die onderzoek deed naar het gebrek aan daadkracht en hulp van het Rode Kruis aan politieke gevangenen in de kampen – de 'Pakkettencommissie'. In 1946 werd Vorrink de eerste voorzitter van de Partij van de Arbeid, en tot 1954 was hij Tweede Kamerlid van de PvdA. In 1955 moest hij het voorzitterschap neerleggen na een ernstige beroerte. Koos Vorrink, een van de belangrijkste grondleggers van de PvdA, overleed in 1955 op 64-jarige leeftijd.

Contact

PvdA Midden-Drenthe is actief op sociale media.

Like ons als je dat nog niet gedaan hebt en volg alles we doen.

Facebook:

Twitter: [@PvdA_MDrenthe](https://twitter.com/PvdA_MDrenthe)

Website: www.middendrenthe.pvda.nl

Mailadres: mailing@pvda.nl
